

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK É R T E S I T Ő J E .

KIADJA: A budapesti szállodások, vendéglősök és kocszmárosok ipartársulata.

Az „Értesítő“-t a társulat tagjai díj nélkül kapják.

Megjelenik minden hó utolsó napján 1000 példányban.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

A választmány megbízásából szerkeszti: **Teasdale Ottó**
társulati titkár.

SZERKESZTŐSÉG:

☉☉☉ Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám földszint. ☉☉☉

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert czégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám földszint) vesz fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	20 frt — kr.
$\frac{1}{2}$ > > >	10 > — >
$\frac{1}{4}$ > > >	6 > — >
$\frac{1}{8}$ > > >	3 > 50 >

☉☉☉☉☉ Egész évre szóló hirdetéseknel 20% engedmény. ☉☉☉☉☉

A társulat beadványai, hivatalos átiratok, végzések és beadványok stb.

Jegyzőkönyv. Felvétel Budapest, 1892. évi márczius hó 26-án délután 3 órakor a budapesti szállodások, vendéglősök és kocszmárosok ipartársulatának Gundel János elnökléte alatt a »Redout« éttermében megtartott XVIII. rendes évi közgyűlésén.

Jelen volt 173 tag.

Elnök a nagy számban megjelent szaktársakat melegen üdvözlő és örömeinek ad kifejezést azért, mert ezen nagyszámú megjelenésből látja azt, hogy a szaktársak a társulat ügyei iránt meleg érdeklődéssel viseltetnek, a mely zálogát képezi annak, mikép együttes, vállvetett működéssel törekeshetnek a tisztviselői karnak a társulati élet fejlesztése és az ipar virágzóvá tétele körüli fáradozásaiban hathatós támaszul szolgálni.

A midőn a szives megjelenésért köszönetét újabban kifejezné, kijelenti, hogy a közgyűlés alapszabályszerűleg hivatott egybe és az, tekintettel a megjelentek nagy számára, határozatképes, miért is a közgyűlést ezennel megnyitja és felkéri a szaktársakat a napirenden lévő tárgyak megvitatásába és eldöntésébe bocsátkozni. Együttal a mai gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére felkéri ifj. Acs Károly társulati ügyészt, annak hitelesítésére pedig Szabó Márton és Karikás Mihály szaktárs urakat.

Áttérve a napirendre, elnök felkéri az ügyészt az évi jelentés felolvasására.

1. Az évi jelentés felolvasásától a közgyűlés, tekintettel arra, mikép az minden egyes ipartársulati tagnak a közgyűlést megelőzőleg nyomtatásban megküldetett és ezen jegyzőkönyv kiegészítő részeként idefüzve van, elállott és felolvasottnak tekintti;

együttal azt úgy általánosságban, mint egyes részleteiben a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette.

2. A számvizsgáló bizottság jelentésének felolvasásától a közgyűlés fenti okokból szintén elállott.

Tálos Lajos a számvizsgálói jelentéshez szólva, kérdést intéz, történt-e valami intézkedés Mayer Ferencz szaktársnak a szegényházba leendő felvétele iránt.

Stadler Károly felvilágosításul előadja, hogy tudomása szerint Mayer a felvételért még ez ideig nem folyamodott. Egyébként kijelenti, hogyha az illető folyamodni fog, szóló, mint a szegényházi bizottság tagja, annak felvétele tekintetéből teljes befolyását gyakorolni fogja.

Ezek után a közgyűlés által úgy a számvizsgáló jelentése, mint a kérdés tárgyában adott felvilágosítás helyeslőleg tudomásul vétetett.

3. Az előterjesztett évi mérleg beható megvizsgálás után úgy általánosságban, mint részleteiben tudomásul vétetett és jóváhagyatott.

4. Elnök felkéri a közgyűlést az előterjesztett és jóváhagyott számvizsgálók jelentése és évi mérleg alapján, a felmentvényt megadni.

A közgyűlés a felhozott adatok alapján a felmentvényt az alapszabályok értelmében az elnökség, választmány, pénztárnok és számvizsgálók részére egyhangulag megadja és nevezettek a felelősség terhe alól felmenti.

5. Bemutatatik a folyó évre szóló költségvetés, a mely bevételi rovatában 4430 frtot, kiadások ezimén pedig 3130 frtot tüntet fel. Elnök felkéri a közgyűlést, mikép nyilatkozzék annak elfogadása iránt.

A költségvetés a bemutatott szerkezetben egyhangulag elfogadtatott.

6. Elnök bejelenti, mikép az alapszabályok értelmében három indítvány érkezett be, a melyeket van szerencséje megvitatás végett a közgyűlés elé terjeszteni. Együttal kijelenti azt is, hogy a három írásban benyújtott indítvány, jelesül Günzel Manó és társai, Pulay Gyula és Smitzberger Nándoré már a választmányban is beható tárgyalás alá vétetett s azért majd lesz szerencséje az egyes indítványok tárgyalásánál a választmány véleményes jelentését is közölni.

Bejelenti továbbá, hogy Karikás Mihály és társai elkésetten ugyan, de szintén írásba foglalt indítványt adtak be a választmányhoz. Szóló nézete szerint miután már praecedens van, ezen indítvány is a mai közgyűlésen vétethetnék tárgyalás alá.

A közgyűlés elnöki jelentést tudomásul veszi és Karikás és társai által bár elkésetten beadott indítvány ezuttal tárgyalásához egyhangulag hozzájárul.

7. Felolvastatik Günzel Manó és társai által a választmányhoz beadott indítvány, melynek tartalma, hogy a választmány tegye meg mindazon szükséges intézkedéseket és lépéseket, mikép a vendéglősök és kocszmárosok tekintetében az éjjeli záróra teljesen eltöröltessék, esetleg a záróra éjjel utáni három óráig meghosszabbítottassék.

A közgyűlés a felolvasott indítványt lelkes éljenzéssel egyhangulag elfogadta és utasította a választmányt a lépések sürgős megtételére.

8. Felolvastatik a Karikás és társai által beadott és a közgyűléshez intézett többrendbeli indítványt magában foglaló irat, az abban foglalt indítványok a következők:

a) Mondja ki a közgyűlés, hogy az üdvös czélú »Magyar Egyesület« alapító tagjai közé legalább 200 forinttal belép.

b) Mondja ki a közgyűlés, hogy az ipartársulat pénz-

tárából 200 forintot utalványoz az árvamegyei inségesek számára.

c) Szakismereti és önművelődési szempontból szükségesnek tartja a közgyűlés, hogy a társulat tagjai minél többször összejöhessenek s azért utasítsák a társulat elnöksége, hogy alkalmas helyiségről gondoskodják.

d) Közegészségi szempontból mondja ki a közgyűlés, hogy szatócs és egyéb nem tisztán korcsmai üzletet folytató egyénektől a mai állapot szerinti italmérési jogosítvány megvonassék és az italmérési engedély csak annak engedtessek meg, a ki külön önálló és alkalmas helyiségben gyakorolja az italmérési jogot.

e) Ugy a közgyűlési, mint a társulat hivatalos nyelve szóval és írásban kizárólag magyar legyen s ehhez képest a német szövegben kiállított bekelezési ívek megsemmisítsenek, a társulati „Értesítő“ pedig kizárólag magyar nyelven jelentessék meg.

Az indítványok általánosságban történt felolvasása után elnök javasolja azok egyenkinti tárgyalását, a két első indítvány tárgyalását azonban, miután azok mindegyike pénzkérdéssel van egybekötve, együttesen óhajtáná, egyuttal közli a választmány véleményét ezen két tárgyra nézve és előadja, hogy, tekintettel a társulat bevételeivel szemben álló és évenként nagyobbodó kiadásokra, a két indítvány ezen közgyűlésen leendő elfogadását nem ajánlhatja, mert már az ez idő szerinti kiadások felemésztik a bevételt úgy, hogy a gyümölcsözőleg elhelyezett tőkék kamataiból kell a kiadásokat fedezni és így a választmány nézete szerint a sürgősebb és égetőbb kiadás, az árvamegyei inségesek javára adandó 200 ftos segélyösszeg lenne ez idő szerint kiutalványozandó, míg a „Magyar Egyesület“ alapító tagjai közé leendő belépés ugyanesak 200 frttal a legközelebbi közgyűlésig függőben tartandó lenne és a mennyiben a választmány ezen közvetítő javaslata elfogadtatik, igéri szóló a választmány nevében, hogy ezen most függőben tartott indítvány a legközelebbi közgyűlés napirendjére fel fog vétetni és minden nehézség nélkül elfogadtatni.

Máthé István a tárgyhöz szólva, előadja, hogy a felvetett ügy fontosságánál fogva függőben nem tartható s nem óhajtáná, hogy az ezuttal elnapoltassék; ugyanazért a helyzettel számítva, egy közvetítő indítványt tesz és ez az, hogy lépjen be a társulat, ha nem is a jelzett 200 frttal, de csekélyebb összeggel a „Magyar Egyesület“-be.

Pulay Gyula ragaszkodik a Magyar Egyesületre vonatkozó indítvány azonnali tárgyalásához, úgy a „Magyar Egyesület“ alapító tagjai közé leendő belépéshez, mert szerinte a kormánynak áll első sorban kötelességében az árvamegyei inségeseket segélyezni és támogatni, miután ő szabja ki és szedi be a nagy adókat s nem egy esetben használja fel másra, mint a szükségesek fedezésére.

Gundel János előtte szóló szavaira kijelenti, hogy a jelen ügy tárgyalásánál sem a kormány, sem annak cselekményei bírálat alá nem vétethetnek és pedig annál kevésbé, miután azok jelen közgyűlés hatáskörén kívül esnek s míg a Magyar Egyesületbe való belépést a választmány véleménye értelmében egyelőre függőben kéri tartani, addig a 2-ik indítvány, t. i. a felvidéki inségesek javára adandó 200 ftos segély megadásához szívesen hozzájárul, sőt pótolja azt a sajátjából külön 100 frttal.

Glück Frigyes közbeszól, hogy a segélyhez szintén 100 frttal járul.

Tólos Lajos a tárgyhöz szólva, kijelenti, hogy a segélyezés körüli nemes buzgalmat maga részéről is helyesli és jónak találja, de ez egyáltalában nem zárja ki azt, hogy a társulat mint alapító tag a Magyar Egyesületbe lépjen s melegen ajánlja az erre vonatkozó indítvány elfogadását.

Pandur József a társulat anyagi helyzetével számolva, kijelenti, hogy szívesen hozzájárul a felvidékiek segélyezéséhez, azonban óhajtja azt, hogy ha már a közgyűlés elhatározza a segélyösszeg megszavazását, akkor mondja ki a Magyar Egyesületbe való belépést is és pedig oly formán, hogy a segély ezimén utalványozni indítványozott 200 ft feleztessék meg a két indítvány javára.

Ezután a közgyűlés nagy része sürgeti a szavazást.

Smítzberger Nándor felszólal az irányban, mikép nem óhajtáná, hogy a Magyar Egyesületbe való belépés kérdése szavazás alá bocsájtassék.

Rapos Árpád ugyan óhajtáná, hogy a társulat ezuttal lépjen be a Magyar Egyesületbe, figyelemmel azonban a társulat feltárt anyagi helyzetére, pártolja és elfogadásra ajánlja a választmány javaslatát.

Karikás Mihály figyelemmel a társulat anyagi helyzetére és az elnök ur azon ígéreterre, mikép a Magyar Egyesületbe leendő belépés a jövő évben megtartandó közgyűlés napirendjére fel fog vétetni, a választmány jelentéséhez szintén hozzájárul, indítványozza, hogy ezuttal csakis az árvamegyei inségesek javára adandó 700 ftos segély szavaztassék meg, ellenben a Magyar Egyesületbe való belépés szavazás tárgyát ne képezze.

Elnök Karikásnak imént tett módosított indítványát szavazás alá bocsátja,

mire a közgyűlés az inséges-segélyt 200 frttal nagy többséggel és lelkesedéssel elfogadja.

A harmadik indítvány, a mely t. i. szakismereti és önművelődési szempontból egy alkalmas helyiség megszerzésére vonatkozó intézkedést kérelmezi, a választmány ez irányban előterjesztett azon jelentését, mikép a most jelzett indítvány a Pulay és Smítzberger urak által beterjesztett indítványban is befoglaltatik — czélszerű lenne ezuttal mellőzni s a másik két indítvánnyal együtt tárgyalni,

a közgyűlés a jelentés tudomásul vétele mellett, egyhangulag hozzájárul ahhoz, hogy ezen indítvány a másik két indítvánnyal együttesen tárgyalassék.

A negyedik indítvány tekintetében a választmány jelentése oda irányul, hogy úgy a szatócsok, mint a kereskedők italmérési engedélye tárgyában minden közelebbi meghatározásokat magában foglaló tételes törvény intézkedik, tehát minden ily irányu eljárás a törvénnyel szemben meddő dolog volna, miért is kéri elnök a választmány jelentését tudomásul venni s az indítvány tekintetéből napirendre térni.

A közgyűlés a nyert felvilágosítások után a választmány jelentését teljes megnyugvással tudomásul veszi és az indítvány felett napirendre tér.

Az ötödik indítvány, melynek értelmében úgy a közgyűlés, mint a társulat hivatalos nyelve kizárólag magyar legyen és hogy a német szövegben kiállított bekelezési ívek megsemmisítsenek és hogy a társulati „Értesítő“ kizárólag magyar nyelven jelenjen meg, a választmány a következő jelentést terjeszti elő: a társulat hivatalos nyelve ugyanis már 1885. év óta magyar, ebből folyólag az összes ügykezelés szintén magyar, a jegyzőkönyvek és levelezés magyar nyelven állittatnak ki, a könyvvezetés is magyar nyelven eszközöltetik, a bekelezési ívek még a régi időből erednek, innen van az, hogy magyar és német szöveggel vannak ellátva, mihelyest ezek elfogynak, az ujonnan készitendő bekelezési ívek anélkül is kizárólag magyar nyelven fognak nyomattatni. Egyébként, ha a közgyűlés kívánja, hogy a még meglévő bekelezési ívek megsemmisítsenek — a mi ugyan a társulat anyagi kárával járna — és újabb bekelezési ívek nyomattassanak, kéri a választmányt ez irányban utasittatni.

A társulati „Értesítő“ tárgyában a választmány előadja, hogy az úgy is magyar nyelven jelenik meg. Minthogy azonban a társulati „Értesítő“ czélja az, hogy minden társulati tag biztos kutforrásból merítsen tájékozást a társulat beléletéről és a választmány működéséről, ezen kutforrásból nem lehet megfosztani azon számos német ajku társakat, kik a magyar nyelvet nem, vagy nem kellően bíráják. A választmány kéri ezen jelentését tudomásul venni.

Máthé István köszönettel tudomásul veszi az ügykezelés, könyvelés és levelezés tárgyában nyert teljesen kielégítő felvilágosítást, ellenben sehogysem járulhat ahhoz, hogy a társulat jegyzőkönyvei és egyéb okiratai az Értesítőben német nyelven is közöltessenek, ragaszkodik teljes mérvben az indítványnak az Értesítőre vonatkozó részéhez, jelesül, hogy az kizárólag magyar nyelven jelenjen meg.

Smítzberger Nándor teljesen osztja az előtte szóló néze-

tét, ő is ragaszkodik ahhoz, hogy az Értesítő kizárólag magyar legyen.

Stadle. Károly a választmány jelentésében felhozottakat egész terjedelmében magáévá teszi, figyelemmel az ott felhozottakra s kéri a választmány az iránybani javaslatát, hogy az „Értesítő“ továbbra is magyar és német nyelven jelenjen meg, annál is inkább elfogadni, mert meg van győződve arról, hogy habár van német ajku szaktársunk, az mind őszintén érző, igaz hazafi s csak rövid idő kérdése, hogy a mostani vita tárgya önként eldőljön. Ezek után elnök a vitát be-rekeszti és az ötödik indítványt, jelesen annak az Értesítőre vonatkozó részét szavazás alá bocsátja.

A közgyűlés a választmány jelentését tudomásul veszi és az Értesítőre vonatkozó indítványt nagy többséggel elveti.

9. Tárgyalás alá vétetik továbbá Pulay Gyula és Smitzberger Nándor által külön-külön beadott indítvány.

Elnök ezekre vonatkozólag bejelenti, hogy azok teljesen ugyanazonosok, a mennyiben a Smitzberger öt pontból álló indítványa a Pulay Gyula által beadott 12 pontból álló indítványban teljes mérvben befoglaltatik s így ezelszerűség és időkimélés tekintetéből ajánlaná, hogy azok együttesen tárgyalassanak, a mennyiben ahhoz az indítványozók is hozzájárulnak.

Ezek után elnök felolvastatja a két indítványt s miután a közgyűlés úgy az indítványozók is a teljes ugyanazonosságról meggyőződtek,

a közgyűlés Smitzberger Nándor hozzájárulásával határozatilag kimondja, hogy tárgyalás alá egyedül a Pulay Gyula által beadott és 12 pontból álló indítvány vétessék.

10. Részletes tárgyalás alá vétetik a Pulay által beadott indítvány és pedig:

a) Léptetessék életbe hazafias, nemzeti óhaj alapján is ipartársulatunk kebelében az édes magyar szó használata. Szabály hoztassék arra nézve, hogy a m. t. ipartársulat kebelében az ügykezelés, nyomtatvány, levelezés, társalgás kizárólag csak is magyar nyelven folyjon.

Ezen indítvány tekintetében a következő jelentést terjeszti elő, hogy a társulat ügykezelése már évek óta magyar. A társulat jegyzőkönyvei, levelezése, nyomtatványok és tárgyalások vezetése szintén magyar. A társalgást, a mely alatt a választmány nem értheti a hivatalos tárgyalást, bármely irányban szabályokkal megszorítani, nem hozhatja összekötésbe a társulat érdekeivel, sőt az ily iránybani megszorítást az egyéni szabadság jogosulatlan megszorításának tekinti.

Elnök felhívja a közgyűlést, kíván-e valaki a tárgyhöz szólni, avagy az indítvány tárgyában előterjesztett jelentés tudomásul vétetik.

A közgyűlés a választmány jelentését tudomásul veszi és az abban felhozottakat az indokolásnál fogva teljes mérvben magáévá teszi.

b) Alapszabályul vétessék az, hogy választmányi tagul olyan egyén nem választható meg, ki a magyar nyelvet szóban és írásban teljesen nem bírja.

Ezen indítvány tárgyában a választmány véleményes jelentése az, hogy az alapszabályok értelmében minden tag cselekvő és szenvedő választóképeséggel bír. A magyar nyelvet nem bíró tagok ezen jogának az indítvány értelmében leendő megszorítása, eltekintve a gyakorlati nehézségektől, a melyek annak megítélése tekintetében felmerülnének, hogy az illető választandó tag a magyar nyelvet mily mérvben köteles birni? és tényleg mily mérvben bírja azt? a jogegyenlőség elvével oly ellenkezésben áll, mely a méltányossággal össze nem egyeztethető.

Kutforrása lenne ez a tagok közötti örökös surlódásnak, megbontója az eddig uralkodott egyetértésnek, szóval a választmány kockáztatva látná általa mindazon feltételeket, a melyek az ipartársulatot sikeres működésre képesítik. Ezek alapján kéri a választmány, az anélkül is az alapszabályokba ütköző indítványt teljesen elejteni és ezen jelentést tudomásul venni.

Talos Lajos kéri a beterjesztett indítványt a választmány jelentése mellőzésével annál is inkább elfogadni, miután a magyarosodás már általánosan mindenhol megindult.

Pulay Gyula indítványozó hasonló értelemben szól és ajánlja indítványát elfogadásra.

Elnök, miután több szóló nem jelentkezett, felhívja a közgyűlést, kívánja-e Pulay indítványát szavazás alá bocsátani, avagy az indítvány elejtésével a választmány jelentését fogadja el.

A közgyűlés nagy többsége az indítványt elveti és a választmány jelentésének tudomásul vétele mellett teljes mérvben elfogadja és magáévá teszi.

c) Szükségeltetik égetően az ipartestület alapszabályainak gyökeres átdolgozása és azon törvény életbeléptetése mielőbb, hogy a jelenlegi ipartestület vezetősége lépjen érintkezésbe a nmltgu pénzügyminiszteriummal, hogy a pénzügyi miniszter utasítása folytán a pénzügyi igazgatóság ne az illetőnek szolgáltatassa ki az ipari engedélyt, hanem a testületnek. Továbbá a testület szolgáltatassa ki az illetőnek akkor, ha az ipartársulatnak tagja.

A választmány jelentése ez irányban következő: az indítvány ezen pontjában foglaltaknak megvalósítása feltételezi első sorban azt, hogy a társulat ipartestületnek elismertessék, ez utóbbi pedig ismét azt, hogy a vendéglősipar a képesítéshez kötött iparágak sorába felvétessék. E kérdéssel a választmány saját kezdeményezéséből már ismételtlen foglalkozott és a lefolyt évben is beható indokolással folyamodott e tárgyban az illető szakminiszter urhoz, de fájdalom, ez irányban — mint a már korábban közzétett s így ismert miniszteri leiratból kitűnik — kedvező eredmény nem éretett el s így az alapszabályok átdolgozásának szüksége sem forog fenn. Kéri a választmányt, mint ez idő szerint tárgytalant mellőzni és a jelentést tudomásul venni.

A közgyűlés az indítvány mellőzésével a választmány jelentését egyhangulag tudomásul veszi.

d) Ezen indítványomnak életbelépése esetén követeltessek meg az ipartestület vezetőségétől ama, mindnyájunkra jótékonyan, büszkeségünkre, nyugalomra szolgáló dolog kivitele, hogy lehetőleg a főváros közepén, nekünk szállodásoknak, vendéglősöknek és korcsmárosoknak állandó házuk emeltessék, melyben az ipartársulati ügyész, titkár és az összes hivatalos helyiség találjon állandó helyet. Továbbá bizattassék meg az ipartestületi vezetőség azzal, hogy ugyan ezen házban elhelyezve kizárólagosan iparágaink számára egyetlen közvetítő elhelyező intézet alapítottassék, mely körülmény az eddigi kellemetlenségeknek véget fog vetni, kellő ellenőrzés mellett.

A választmány az ezen pontban kifejezett indítványt, hogy a társulat tőkéje egy ingatlanba fektetessék, a maga részéről már évek óta szem előtt tartja és hiszi, hogy azon esetben, ha a vagyoni gyarapodás az eddigi arányban halad, a terv megvalósítható leszen. A jelen időpont azonban még nem alkalmas e terv keresztülvitelére, mert a társulat jelenlegi vagyonát a választmány nem tartja elegendőnek arra, hogy ily vállalatba anyagi helyzete egyensúlyának megbontása nélkül bocsátkozhassék s így mint idő előtti indítványt elejtendőnek véli.

A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, a választmány a javaslatot elfogadja.

e) Ezen állandó helyiségben rendeztessék be egy állandó, kényelmes szállás, melyben vidéki átutazó szaktársaink és alkalmazottjai pár napra esendes, díjtalan otthont nyerhetnek.

Miután az ezen pontban foglalt indítvány realizálása, a közvetlen előző indítvánnyal szerves összefüggésben áll, ennél fogva a választmány véleményezi ezen indítvány mellőzését is.

A közgyűlés a vélemény egyhangú elfogadása mellett a jelentést tudomásul veszi.

f) Ezek után érdekeink megóvása céljából indítványozom, hogy az ipartestület vezetősége hasson oda, hogy jelen évi 1892-ben lejárandó italmérési engedélyünk után az ipartársulat vezetőségétől azt, hogy nyugodtabb alapra vesse az italmérési engedélyt, mint a milyen alapon jelenleg áll. Mert az e pályán évek óta működők sajnosan tapasztalták, hogy szaktársaink iparjogaik gyakorlatától 2—3-szori megbüntetése után megfosztottak: jöllehet 10—20 évi közelismert működést fejtettek ki.

A választmány ez irányban jelenti, hogy téves azon felfogás, mintha az italmérési engedélyek ez év végével lejárnának; a törvény ide vágó szakasza ugyanis az iránt intézkedik, hogy azon italmérőktől, a kik jelesül a fővárosban italmérési engedélyüket 1888. évi november hó 1-je előtt egyszer mindenkorra teljesített fizetés által egész életükre megszerezték, az italmérési engedély megvonása a kimérések leszállításának indokából csakis 1895. év végével következhetik be. Ezen törvényes intézkedést elnökségünk annak idején hosszas utánjárás és nagy fáradtsággal érthette el, arra törekedvén, hogy a szaktársak existenciájának alapját legalább egy időre biztosítsa. A választmány ez irányban meggyőződése azonban az, hogy tekintettel a főváros rohamos fejlődésére, az italmérési üzletek számának leszállítása mivel sem lenne indokolható, ennél fogva több, mint valószínű, hogy engedélyek ily indokból a jövőben nem fognak bevonatni. Kéri a választmány fölvilágosító jelentését tudomásul venni.

A közgyűlés ezen jelentést teljes megnyugvással és köszönettel egyhangulag tudomásul veszi.

g) Hasson oda az ipartársulat t. vezetősége, hogy szomorú helyzetünket a nmlgu pénzügyminiszter urnál élénk színekkel esetelve, törvény létesíttessék, mely a szatócsok, fűszerkereskedőknek az italmérést úgy kicsinyben, mint palaczkokban egyáltalában eltiltsa, teljes szigorral büntesse. Mert a kereskedők, szatócsok, kik italmérési joggal bírnak, az italokat egészségnak ártó oly anyagok közt tartják, melyek szorult, lebujszeli gőzök behatása folytán megrongálják az egész organizmust. Más tekintetben pedig manapság boldog, boldogtalan, kávémérő, tejesarnokos stb. kifőzéseket tart, sőt bort, sört stb. nem tőlünk véve, kiszolgál, árt nekünk vendéglősöknek, korcsmárosoknak, miért hitvány étkeiket, italikat pár krajczárral olcsóbban adván, a közönség nagy része nélkülöz.

A választmány ez irányban a törvény alapján a következőket jelenti: a szatócsok és fűszerkereskedők az italmérési törvény értelmében csak azon esetben gyakorolhatják üzletükben a kimérést, ha az illetők 1888. évi november hava előtt egyszer és mindenkorra teljesített fizetés által engedélyt nyertek. Az új italmérési törvény életbeléptetése óta ujonan folyomódó szatócsok és kereskedők azonban már csak akkor nyernek italmérési engedélyt, ha azt üzleti helyiségüktől elkülönített helyiségben gyakorolják. A palaczkokban való eladást, vagyis az ugynevezett kismértékbeni elárusítást a törvény szabályozza és ennek gyakorlását a törvény épen a szatócsok és kereskedőkre ruházza. A visszaélések tekintetében a választmány kijelenti, hogy azok orvoslására — ha konkrét esetek és bizonyítékok állnak rendelkezésre — az ipartársulat mindenkor készséggel vállalkozik. Kéri jelentését az indítvánnyal szemben tudomásul venni.

A közgyűlés a jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

h) Hová fogunk mi jutni, m. t. szaktársaink a tulhajtott, szigorú törvények járma alatt, midőn napról-napra alá vagyunk vetve rendőrségnek, előljárásnak, pénzügyi hatóságnak, mely által valóságos rabszolgákká alacsonyítottunk le és e szakadatlan háborgatás miatt ki tud nyugodtan dolgozni. S ily körülmények daczára is iparunk az államnak 40—45 millió frtot jövedelmez. S ennek daczára se tekintélyünk, se társadalmunk körében megfelelő állásunk nincs, mert bárhova fordulunk, sehol pártfogást nem találunk.

A választmány javasolja, hogy ezen pont egyszerűen mellőztessék, mert ezen pont konkrét indítványt nem tartalmaz és így vitatárgyat sem képezhet.

A közgyűlés a választmány javaslatát egyhangulag elfogadja.

i) Ha ezen indítványom a m. t. közgyűlés által elfogadtatik, azon esetben, ha életbe lesz léptetve, indítványozom, hogy elaggott és munkaképtelen szaktársaink a nyomor szélére jutva, helyzetük enyhítésére céljából segélyben, nyugdíjban részesíttessenek.

A választmány ez irányban jelenti, hogy az ipartársulat választmánya elszegényedett és elaggott tagokat eddig is segélyezett s ez irányban utal a minden évben, ugy ezuttal is az évi jelentésben közölt kimutatásokra. Habár az ipar-

társulat nyugdíjalap fölött nem is rendelkezik, mindazonáltal több elszegényedett tag részesül havi segélyben, ugy megjegyzi a választmány azt is, hogy a jótékonyt a társulat anyagi erejéhez képest mindenkor gyakorolta és gyakorolja.

A közgyűlés a választmány kijelentését helyeslőleg és jóváhagyólag tudomásul veszi.

k) Indítványozom továbbá azt, hogy az ipartársulat hasson oda, hogy a t. szaktársak az egyes italokat lehetőleg egységes, vagyis egyforma árban mérjék ki, mely által az egymás károsítása kizárva leend. Hozassék törvény saját ipartársulatunk kebelében, mely azon vendéglőst és korcsmárost, ki hirtelen meggazdagodás, konkurrenzia céljából az italokat olcsóbban adja, érzékeny pénzbírsággal sújtassék.

A választmánynak az egységes borárak megállapítására irányult ismételt kísérletei köztudomás szerint sikertelenek maradtak. Utal ez irányban a már ily értelemben megtartott közgyűlésre, ugy egy hasonló felszólalásból kifolyólag az Értesítőben közzétett fejtegetésekre, a melyeket a választmány ma is magának vall. A pénzbírságotra vonatkozó javaslat tekintetében kijelenti a választmány, hogy törvényt nem alkothat s így olyat végre sem hajthat, tehát határozatainak érvényt nem szerezhetne. Az indítvány elejtésével az előadotakat kéri tudomásul venni.

A közgyűlés az indítvány elejtésével a választmány jelentését helyeslőleg tudomásul veszi.

l) Lépjen érintkezésbe a t. ipartestület a nmlgu pénzügyminiszteriumnál oly célból, hogy gyorsabb elintézetést nyerjen minden bennünket érdeklő ügy, u. m. üzletváltozás, jog elnyerése, jogujítás stb.

A választmány az indítványban jelzett intézkedéseket a maga részéről is helyesnek és szükségesnek tartja és utasítás esetére ez intézkedéseket haladéktalanul meg is teendi.

A közgyűlés az indítványt elfogadja és a választmány jelentését tudomásul veszi, utóbbi egyuttal utasítja a szükséges lépések megtételére.

m) Utasíttassék a társulat, tegyen lépéseket a pénzügyminiszteriumnál az italmérési engedélyek tulhalmazottan történt kiadása folytán és szoríttassék a számarány a törvény keretébe. Mert megesis gyakran, hogy a pénzügyigazgatóság a rendőrség által alkalmatlan és egészségtelennek talált helyiségekre az engedélyt protekció folytán megadja.

A választmány jelenti, hogy ez irányban már hatásosan eljár és mint tényt konstatálja, midőn állítja, hogy ma már csak szórványosan adatnak ki italmérési engedélyek s hogy az illető környéken tényleg már létező üzletek száma mindenkor figyelembe vétetik.

A közgyűlés az indítvány felett napirendre tér s a választmány jelentését tudomásul veszi.

11. Máthé István a mai közgyűlés helyes és tapintatos, mindent felölelő vezetéseért az elnöknek köszönetét fejezi ki, egyuttal indítványozza, hogy a közgyűlés elnöknek ugyane szempontok és alkalomból jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon.

A közgyűlés az indítványt lelkes éljenzéssel magáévá teszi és köszönetének jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

12. Gundel János elnök indítványozza, hogy ifj. Kommer Antal ur a »Redout« bérlőjének azon szives előzékenységeért, a melynél fogva ez az ipartársulati közgyűlés megtartására a termet díjmentesen bocsátotta rendelkezésre, a közgyűlés köszönetét fejezze ki.

A közgyűlés az éljenzéssel fogadott indítványt magáévá teszi és jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

Több tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést berekeszti.

K. m. f.

J e g y z e t t e :

Ifj. Ács Károly,
társ. ügyész.

Gundel János,
elnök.

Szabó Márton.

Karikás Mihály.

Jegyzőkönyv. Felvétel a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának 1892. márczius hó 14-én, délután 4 órakor saját helyiségében tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Wirth Ferencz al-elnök, Palkovics Ede, Feith István, Stöckl Tamás, Steinbeisz János, Wrabetz Frigyes, Kammer Ernő, Illits József, Lippert Lajos, Fritz Henrik, Blaschka István, Maloschik A. W., Löffelmann Vilmos, Kommer Ferencz, Morbitzer Lőrincz, Förster Konrád, Hein Lipót, Nosek Ignác, Vincze Lajos választmányi tagok, ifj. Acs Károly társ. ügyész és Teasdale Ottó társ. titkár.

Elmaradásukat kimentették: Krist Ferencz, Hötzel József és Hermann Ferencz urak.

Elnök üdvözlőlvén a megjelent tagokat, az ülést megnyitottnak nyilvánítja, egyben a mai jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Feith István és Förster Konrád urakat.

Olvastattak az 1892. évi február hó 20-án és márczius hó 4-én tartott választmányi ülések jegyzőkönyvei, a melyek tudomásul vétettek és hitelesítették.

Olvastatott Follunder Jánosné segély iránti kérvénye. Elnök e tárgyban jelenti, hogy folyamodónak, szorult anyagi helyzetére való tekintettel, 10 frtot utalványoztatott a választmány utólagos jóváhagyásának reményében.

A választmány elnök jelentését jóváhagyólag tudomásul veszi és kérvényezőnek a már kiutalványozott 10 frton felül még 10 frt segélyt szavaz.

Olvastatott August János folyamodványa, a melyben valamely, a vendéglői szakmába vágó állás elnyerése iránt, a társulat közbejárását kéri.

A választmány az előterjesztett kérelmet tudomásul veszi, s habár ez ügyben hivatalosan nem intézkedhetik, adandó alkalommal, magán uton, kész folyamodó kérelmét figyelembe venni.

Olvastatott Ruttkay Vilmos temetkezési vállalkozó beadványa, a melyben társulati tagok elhalálozása eseteiben, vállalatának igénybe vételét kéri a választmánytól.

A választmány, minthogy elhalt társulati tagok temetésének rendezésében nem foly be, érdemleges határozatot ez ügyben nem hozhat. Mindazonáltal tudomásul veszi vállalkozó beadványát.

Elnök jelenti, hogy Günzel Manó ur indítványán kívül, a melyet a választmány már a múlt ülésen tárgyalta, még két indítvány érkezett be, az alapszabályszerű időn belül, a melyek tehát a közgyűlés elé terjesztendőek lesznek.

Az egyik Schmitzberger Nándor urtól, a másik Pulay Gyula urtól érkezett be. Mindkét indítvány, a mely az eredetiben a közgyűlés jegyzőkönyvéhez fog csatoltatni, felolvasatván, beható eszmecsere tárgyává tétetett, s az indítványok egyes pontozataival szemben, a választmány saját álláspontját, illetőleg véleményét határozta meg.

A választmány, a szóban forgó indítványokra vonatkozólag a közgyűlés elé terjesztendő véleményes jelentés részletes kidolgozására Palkovics Ede urat kéri fel, ki a jelentés megszerkesztését és annak a közgyűlésen leendő előterjesztését készséggel elvállalta.

Elnök kérdést intéz az iránt, vajjon a közgyűlés tárgyalásai folyamán a német nyelv is használtassék-e vagy nem?

A választmány elhatározza, hogy tekintettel a társulat számos német ajkú tagjaira, a tárgyalások folyamán felmerülő fontosabb mozzanatok német nyelven is tolmácsoltassanak.

Több tárgy napirenden nem lévén, elnök az ülést befejezgettnak nyilvánítja.

K. m. f.

Teasdale Ottó,
titkár.

Förster Konrád,
Feith István.

Gundel,
elnök.

A „Magyar Egyesület“ kormányzó tanácsától a következő átiratot vettük:

Mélyen tisztelt elnök ur!

A hazafias polgárságra nézve fölötte bántó, hogy fővárosunk nyilvános élete még mindig erős ellentétben áll nemzeti érzelmeinkkel. A felránduló vidéki, a hozzánk vetődő

idegen, kinek nincs alkalmá Bndapest lakosságának belső családi életét megfigyelni, külső érintkezéseiből alkot magának itéletet. Ez az itélet, sajnos, igen kedvezőtlen magyarságunkra nézve. Midőn a nyilvános helyeken minduntalan német szó fogadja, lehetetlen elhinnie, hogy Budapest csakugyan magyar város. A Magyar Egyesület, mely első sorba azt tűzte ki feladatul, hogy Budapestet minden ízében magyarrá tegye, e visszasságon akként vél legkönnyebben segíteni, hogy a hazafias czél érdekében azokkal fog tevérvéket, kik fővárosunk jellegére mérvadó befolyással bírnak.

Ezek közé sorolhatók első helyen a szállodások, vendéglősök és kávéháztulajdonosok.

Ha valaki, épen ők tehetnek legtöbbet fővárosunk magyarságának kidomborítása és fentartása érdekében, mert hiszen a szállodák, vendéglők és kávéházak a nyilvános élet forgalmának góczpontjai, melyekben a főváros külélete tükröződik.

Távol legyen tőlünk, mintha mi e tiszteletreméltó ipar művelőinek hazafiságában kételkednénk. Nagyon jól tudjuk, hogy a zöm magyar. S ha üzletük vezetése még sem mindenütt magyar: az bizonyára nem hazafiatlanságból, hanem csakis régi hagyományokhoz való ragaszkodásból történik. Hiszszük, hogy figyelmeztető kérelmünk elegendő lesz, hogy e sajnos állapotokon változtassanak. Ebben a reményben kérjük a tisztelt elnök urat, méltóztassék az ipartársulat tagjait körlevélileg felhívni:

1. Utasítsák üzletük személyzetét, hogy a vendéget kizárólag magyarul üdvözljék és első sorban magyarul szólítsák meg. S csak akkor használjanak idegen nyelvet, ha azt a vendég kívánja.

2. Intézkedjenek, hogy üzletükben az étlap első sorban magyar legyen. A felszolgáló személyzet a szükséghez képest mindig tarthat készletben idegen nyelvű étlapot, de a vendég elé, első sorban magyar étlapot tegyen.

3. Hassanak oda, hogy üzletükben a házi vezénnyelv (az étel és italneműek megrendelése) kizárólag magyar legyen.

3. Üzleteiket magyar czégtáblával, magyar czégerrel s csakis ilyen jelzőkkel. Az idegen a czégtáblákon levő képes ábrázolásból amugy is könnyen kitalálja az üzlet mineműségét a nélkül, hogy a feliratot olvasnia kellene.

Szabad legyen remélnünk, hogy ezen közérdekű felszólalásunk ugy a mélyen tisztelt elnökségnél, mint az ipartársulat t. tagjainál nem marad meghallgatás nélkül; már csak azért sem, mert az üzleti érdeket a magyarosodás nem hogy csorbítaná, sőt inkább lényegesen elősegíteni fogja. A „Magyar Egyesület“ tagjainak ezrei ugyanis fogadalmat tettek, hogy ezentul csakis olyan vendéglőbe és csakis olyan kávéházba mennek, a hol a czég és a kiszolgálás teljesen magyar. Másrészt pedig országszerte erős mozgalom indult meg, hogy a fővárosba utazó vidékiek az idegen nyelv szolgálatában álló s megmagyarosodni vonakodó üzlethelyiségeket kerüljék.

Kérelmünket tisztelt elnök ur hazafias jóindulatába ajánlva, maradunk kitünő tisztelettel

Sik Sándor.

Klér István, elnök.

Ezen átirat a f. évi ápril 12-én tartott választmányi ülésben tárgyalatván, társulatunk arra a következőkben válaszolt:

Mélyen tisztelt elnök ur!

A „Magyar Egyesület“ kormányzó tanácsa nevében a tisztelettel alólírott ipartársulathoz intézett átiratra van szerencsénk a választmány határozata értelmében ipartársulatunk nevében a következőkben válaszolni:

Alólírott ipartársulat az átiratban foglaltak által teljes mérvben át van hatva és pedig annál is inkább, miután főtörekvése nemcsak ma, hanem éveken át az volt, hogy az egész országban, de főleg a fővárosban a magyarosodás terén megtegye mindazt, a mi minden egyes honpolgárnak hazaszeretet sugalta kötelessége.

E téren már évekkal ezelőtt megindítottuk a mozgalmat s nem szüntünk meg soha azt tőlünk telhetőleg fejleszteni és előmozdítani, valamint nem szünendünk meg jövőben

sem minden irányban hazánk fővárosát, Budapestet magyarrá tenni és szeretett hazánk iránybani kötelességünket ez uton is leróni.

Ezek alapján az átirat négy pontjában foglaltakat egész mérvben magunkévá tesszük és hathatósan támogatjuk saját hatáskörünkben s mint eddig, úgy ezuttal is a szükséges intézkedéseket megteendjük.

Megjegyezzük még azt, hogy a már elért eredményekben tagtársaink igaz hazafiságtól vezérelt támogatásának és segédkezésének nem csekély része van.

A midőn ezen válaszukat tisztelt elnök ur becses tudomására hoznánk, maradunk

kiváló tisztelettel a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata nevében:

Gundel János,
elnök.

Kötelességünknek ismerjük t. tagtársainkat felhívni, hogy a „Magyar Egyesület“ átiratában kifejezést nyert intencziót, mely fővárosunk teljes megmagyarosodását célozza, minden lehető módon elősegítsék s elvárjuk szaktársaink hazafias érzületétől, hogy az átiratban kifejezett kívánalmaknak a lehetőséghez képest eleget teendnek.

A magy. kir. pénzügyigazgatóságtól a következő átiratot vettük:

A folyó évi 13909 számú határozatban, a melyben a Budapest fővárosi italmérők italmérési illeték tételei leszállítottak, figyelmeztetett arra, hogy azok az italmérők, a kiknek javára a leszállítás által megállapított italmérési illeték tartozáshoz képest túlfizetés mutatkozik, a túlfizetett összeg visszatérítéséért bélyegtelen beadványban ide folyamodhatnak.

Ahhoz azonban, hogy a fél a visszautalványozott összeget a kezéhez adott végzés s illetve az állampénztárhoz menesztett utalvány alapján felvehesse, mulhatatlanul szükséges, hogy a fél az innét kiadott eredeti fizetési ivnek birtokában legyen s azt úgy a számfejtésnél, mint a kifizetés alkalmával felmutassa.

Ha a félnek az eredeti fizetési ive nincsen meg, hanem csak másodlatával rendelkezik, tartozik az eredeti fizetési iv felmutatásának elnézéséért (hivatkozva a visszautalványozó végzés számára) külön beadványban folyamodni.

A folyamodáshoz egy hiteles alakban (közjegyző előtt), kiállított nyilatkozatot kell mellékelni, melyben az illető fél kötelezi magát arra, hogy az elvesztett eredeti fizetési iv alapján ennek netaláni előkerítése esetében, többé semmi igényt sem támaszt a szóban forgó illetékre nézve az államkinestár ellen, illetve a nyugta elvesztéséből az államkinestárra netalán káromolható minden károkért a felelősséget magára vállalja.

A miről az ipartársulat tagjainak megfelelő informálása végett ezennel értesítetik.

Budapesten, 1892. április 22-én.

Hammer.

Verhandlungen der Genossenschaft, amtliche Zuschriften, Eingaben etc.

Protokoll über die am 14. März 1892, Nachmittags 4 Uhr, in den eigenen Localitäten abgehaltene Ausschusssitzung der budapester Hoteliers-, Gast- und Schankwirth-Genossenschaft.

Präsident begrüsst die anwesenden Mitglieder, und erklärt die Sitzung für eröffnet. Gleichzeitig ersucht er zur Authentication des heutigen Protokolles die Herren Stefan Feith und Konrad Förster.

Verlesen wurden die Protokolle der am 20-ten Feber und 4-ten März 1892 abgehaltenen Ausschusssitzungen.

Die Protokolle wurden zur Kenntniss genommen resp. Authenticirt.

Verlesen wurde das Gesuch der Frau Johann Follunder um Unterstützung. Präsident berichtet, dass er mit Hinblick auf die dringende Nothlage der Gesuchstellerin, der genannten, in Anhoffnung nachträglicher Genehmigung des Ausschusses 10 fl. anweisen liess.

Der Ausschuss nimmt den Bericht des Präsidenten gutheissend zur Kenntniss und votirt der Gesuchstellerin ausser den bereits angewiesenen 10 fl., noch 10 fl. als Unterstützung.

Verlesen wurde das Gesuch des Johann August in welchem er um die Verwendung des Ausschusses für seine Person, behufs Erlangung einer in das Wirths-Gewerbe schlagenden Stelle ansucht.

Der Ausschuss nimmt die Bitte des Gesuchstellers zur Kenntniss und obgleich er in dieser Angelegenheit ämtlich nicht verfügen kann ist er bereit vorkommenden Falles, in privatem Wege das Gesuch des Genannten zu berücksichtigen.

Verlesen wurde das Gesuch des Leichenbestattungs-Unternehmers Wilhelm Ruttkay in welchem er bei eintretenden Todesfällen im Kreise der Mitglieder, die Inanspruchnahme seines Unternehmens vom Ausschusse bittet.

Der Ausschuss kann in dieser Angelegenheit keinen meritorischen Beschluss fassen indem er auf die Bestattung verstorbener Mitglieder keinen Einfluss nimmt; nichtdestoweniger nimmt er die Eingabe des Unternehmers zur Kenntniss.

Präsident berichtet, dass ausser dem schon in voriger Sitzung verhandelten Antrage des Herrn Emanuel Günzel, innerhalb der durch die Statuten festgesetzten Zeit, für die Generalversammlung noch zwei Anträge eingelangt sind und zwar der eine von Herrn Ferdinand Schmitzberger der andere von Herrn Julius Pulay. Beide Anträge, welche im Original dem Protokolle der Generalversammlung beizufügen sind, wurden eingehend behandelt und präcisirte der Ausschuss seinen Standpunkt gegenüber eines jeden Punktes der erwähnten Anträge.

Der Ausschuss ersucht zur detaillirten Ausarbeitung des, bezüglich der erwähnten Anträge der Generalversammlung zu unterbreitenden Meinungsberichtes Herrn Eduard Palkovics welcher die Verfassung des Berichtes, so wie auch die Unterbreitung desselben gelegentlich der Generalversammlung bereitwillig übernimmt.

Präsident stellt die Frage, ob im Verlaufe der Verhandlungen in der Generalversammlungen auch die deutsche Sprache gebraucht werden solle, oder nicht?

Der Ausschuss beschliesst, mit Rücksicht auf die Mitglieder deutscher Zunge, die im Laufe der Verhandlungen auftauchenden wichtigeren Momente auch in deutscher Sprache zu verdolmetschen.

Indem hiemit die Tagesordnung erschöpft war, erklärt Präsident die Sitzung für geschlossen.

D. U. S.

Ottó Teasdale
Secretär.

Johann Gundel
Präses.

Franz Wirth
Vice-Präses.

Von der könl. ung. Finanzdirection wurden wir ämtlich vorständigigt, dass jene Beträge, deren Anweisung von Seite der Finanzdirection, auf die um Rückerstattung der geleisteten Gebühren-Ueberzahlung eingereichten Gesuche unserer Fachgenossen erfolgen wird, *nur gegen Vorweisung des Original-Zahlungsbogens* und des bezüglichen Bescheides, mit welchen die betreffende Partei von der erfolgten Anweisung vorständigigt wurde, behoben werden können.

Wenn die Partei den Original-Zahlungsbogen nicht besitzt, sondern nur ein Duplicat, so ist sie verpflichtet bei der köngl. Finanzdirection im Wege einer Eingabe anzuchen, dass von

der Vorweisung des Original-Bogens abgesehen werden möge. Diesem Gesuche ist auch eine notariell legalisirte Erklärung beizuschliessen, laut welcher sich die betreffende Partei verpflichtet, auf Grund des Original-Bogens — im Falle derselbe sich vorfinden sollte — dem Aerar gegenüber keinerlei Ansprüche mehr auf die in Rede stehende Gebühr zu erheben, resp. für alle aus dem Verlust der bezüglichen Quittung dem Aerar eventuell erwachsende Schäden zu haften.

Vom Präsidium des „Magyar Egyesület“ kam uns folgendes Schreiben zu:

Gehrter Herr Präsident!

Für die patriotischen Bürger ist es ungemein kränkend, dass das öffentliche Leben unserer Hauptstadt noch immer in argem Widerspruche mit unseren nationalen Gefühlen steht. Der Besucher aus der Provinz, der uns heimsuchende Fremde, welcher nicht Gelegenheit hat das innere Familienleben der Bewohner Budapest's zu beobachten, bildet sich aus seinen äusseren Berührungen ein Urtheil. Dieses Urtheil ist hinsichtlich unseres Ungarthums leider äusserst ungünstig. Indem ihn an öffentlichen Orten überall deutsche Rede begrüsst kann er unmöglich glauben, dass Budapest in Wirklichkeit eine ungarische Stadt ist. Der „Magyar Egyesület“ welcher sich in erster Reihe zur Aufgabe gemacht hat, dass Budapest in allen Fasern ungarisch werde, glaubt diesem Übelstande am besten dadurch abzuhefen, dass er im Interesse des patriotischen Zieles sich mit Jenen brüderlich vereint, welche auf den äusseren Character unserer Hauptstadt von massgebendem Einflusse sind.

Zu diesen sind in erster Reihe die Hotel-, Restaurant- und Kaffehaus-Besitzer zu zählen.

Wenn irgend Jemand, so können gerade sie im Interesse des Hervorhebens und der Erhaltung des Ungarthums unserer Hauptstadt, am meisten thun, sind doch die Hotels Restaurants und Kaffehäuser die Mittelpunkte des Verkehrs im öffentlichen Leben, in welchen sich das äussere Leben der Hauptstadt widerspiegelt.

Fern sei von uns, als ob wir in den Patriotismus der Angehörigen dieses achtbaren Gewerbes zweifeln würden. Wir wissen sehr gut, dass der grösste Theil ungarisch ist. Und wenn die Leitung ihrer Geschäfte doch nicht überall ungarisch ist, so geschieht dies gewiss nicht aus Mangel an Patriotismus, sondern nur aus dem Festhalten an alten Traditionen. Wir glauben, dass unsere mahnende Bitte genügen wird, diesen bedauerlichen Zuständen abzuhefen. In dieser Hoffnung ersuchen wir den geehrten Präsidenten, die Mitglieder der Genossenschaft aufzurufen:

1. Sie mögen ihr Personal beauftragen, dass dies die Gäste ausschliesslich ungarisch begrüsse und in erster Reihe in ungarischer Sprache anrede und nur dann eine fremde Sprache gebrauche, wenn es der Gast verlangt.

5. Sie mögen verfügen, dass in ihren Geschäften die Speiskarte in erster Reihe ungarisch sei. Das aufwartende Personal kann, den Bedarf entsprechend, immer auch Speiskarten in fremden Sprachen in Vorrath halten, jedoch soll dem Gaste in erster Reihe eine ungarische Speiskarte vorgelegt werden.

3.) Sie mögen dahin trachten, dass in ihren Geschäften die Leitung (das Anschaffen der Speisen und Getränke:) ausschliesslich in ungarischer Sprache erfolge.

4.) Sie mögen ihre Geschäfte mit ungarischen Firmatafeln, ungarischen Zeigern und nur mit solchen kennzeichnen. Der Fremde erräth die Art des Geschäftes ohnehin leicht aus den an den Firmatafeln angebrachten bildlichen Zeichen, ohne die Aufschrift lesen zu müssen.

Alkalmazást kér egy a szállodai és vendéglői üzlet minden szakmájában képzett és gyakorlott, java korbelt volt vendéglős. A társulat vezetősége megbízható és ügyes embernek ismervén az illetőt, ez uton hívja fel a szaktársak figyelmét rája és ügyében készséggel szolgál közelebbi felvilágosítással a hivatalos órák alatt.

Es sei nus gestattet zu hoffen, dass diese unsere Aufforderung sowohl bei dem geehrten Präsidium als auch bei den geehrten Mitgliedern der Genossenschaft nicht unberücksichtigt bleibt, nur schon deshalb nicht, weil die Magyarisirung die geschäftlichen Interessen nicht beeinträchtigen, sondern vielmehr bedeutend fördern wird. Die Tausende Mitglieder des „Magyar Egyesület“ haben nämlich das Gelübde gethan, in Hinkunft nur solche Restaurants und nur solche Kaffehäuser zu besuchen, wo die Firma und die Bedienung vollständig ungarisch ist. Andererseits ist auch im ganzen Lande eine starke Bewegung im Zuge, wonach die nach der Hauptstadt kommenden Bewohner der Provinz, die in dem Dienst der fremden Sprache stehenden und der Magyarisirung nicht zugänglichen Geschäftslocale meiden werden.

Unsere Bitte dem patriotischen Wohlwollen des Herrn Präsidenten empfehlend verbleiben wir

mit ausgezeichnete Achtung

Sik Sándor.
titkár.

Kléh Mátyás.
elnök.

Diese Zuschrift kam in der am 12. April l. J. abgehaltenen Ausschussitzung zur Verhandlung und wurde dieselbe durch die Genossenschaft in Folgendem beantwortet:

Sehr geehrter Herr Präsident!

Auf die im Namen des „Magyar Egyesület“ an die achtungsvoll unterzeichnete Genossenschaft gerichtete Zuschrift beehren wir uns im Sinne des Beschlusses des Ausschusses in Folgendem zu antworten:

Die Unterzeichnete Genossenschaft ist von den in der Zuschrift Enthaltenden in vollem Masse durchdrungen und zwar umsomehr, indem es ihr Hauptbestreben nicht nur heute, sondern Jahre hindurch war, im ganzem Lande, besonders aber in der Hauptstadt auf dem Gebiete der Magyarisirung all'das zu veranlassen, was die durch die Vaterlandsiebe eingeebete Pflicht eines jeden einzelnen Bürgers ist.

Auf diesem Gebiete haben wir schon vor Jahren die Bewegung in Zug gesetzt und haben nie aufgehört dieselbe nach Kräften zu fördern und zu entwickeln, so wie wir auch in Zukunft nicht aufhören werden, Budapest die Hauptstadt unseres Vaterlandes ungarisch zu gestalten und so den Pflichten unserem geliebtem Vaterlande gegenüber auch auf diesem Gebiete Genüge zu leisten.

Auf Grund dessen machen wir uns die vier Punkte der Zuschrift zu eigen und unterstützen dieselben in unserem eigenen Wirkungskreise auf das Wirksamste und werden wie bisher, so auch jetzt die nothwendigen Verfügungen veranlassen.

Bemerken wollen wir noch, dass an den schon erreichten Resultaten, die von aufrichtiger Vaterlandsiebe geleitete Unterstützung unserer Mitglieder nicht geringen Antheil hat.

Indem wir diese unsere Antwort Herrn Präsident zur geneigten Kenntniss bringen, verbleiben wir

mit ausgezeichnete Hochachtung in Namen der Budapest Hoteliers-, Gast- und Schankwirth-Genossenschaft

Gundel János
elnök.

Wir erachten es für unsere Pflicht, unsere geehrten Mitglieder aufzufordern, die in der Zuschrift des „Magyar Egyesület“ zum Ausdruck gebrachte Intention, welche die vollständige Magyarisirung unserer Hauptstadt zum Ziele hat, in jeder möglichen Art zu fördern und erwarten wir von dem patriotischem Sinne unserer Fachgenossen, dass sie den in der Zuschrift erwähnten Wünschen, der Möglichkeit entsprechend, nachkommen werden.

Eine Stelle bittet ein in allen Fächern des Hotel- und Restaurantgeschäftes geübter, gewesener Gastwirth, rüstigen Alters. Indem das Präsidium den Gesuchsteller als verlässlichen, ehrlichen Menschen kennt, empfehlen wir denselben der wohlwollenden Aufmerksamkeit unserer geehrten Mitglieder und ertheilen gerne nähere Auskunft während der Amtsstunden.

Schreiber J. és Unokaöcscsei

üveggyárosok

Budapest, régi-posta-utcza 10. sz. (félemelet).

Nagy választék

üvegedényekben szállodák, vendéglők és kávéházak részére gyári áron.

Finom kristály üvegből jutányos áron.

J. SCHREIBER & NEFFEN

Glasfabrikanten

BUDAPEST, Alte Postgasse Nr. 10. (Mezzanin).

Grosse Auswahl in Glasgeschirr

für

Hotels, Restaurants und Kaffehäuser zu Fabrikspreisen.

A helyett, mint ez az ipartörvénybe ütközőleg gyakran történik, hogy

HELYISÉG-VÁLTÓZTATÁS

ürügye alatt divatból kiment árukat **mélyen leszállított áron** kínálánk, egyszerüen a t. vevőközönség becses figyelmébe ajánljuk óriási nagy és folyton új választéku raktárunkat

 SZÖNYEGEK

a legújabb mintákban, s a legnagyobb választékban, továbbá

FÜGGÖNYÖK- ÉS BUTORSZÖVETEK

a legjutányosabb áruk és feltételek mellett.

Stambul- és Smyrna-szönyegeinket méterenként 9—10 frttól feljebb, teljes méretért kezeskedve.

NAGY VÁSZON- ÉS PAMUTÁRU RAKTÁRUNK,

továbbá

fehérnemü, menyasszonyi kelengyék és ágynemü-készletről szóló

300 ábrával ellátott árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA m. kir. szab. nagykereskedők, cs. és kir. udvari szállítók
Budapesten, V. ker., Deák-tér.

A Véghlesi VERA-FORRÁS

a legjobb és legolcsóbb

szénsavdús égvényes savanyuviz.

Kristálytisza, a bort nem festi, tisztán vagy borral, cognaccal, ugyszintén gyümölcs-szörppel vegyítve a legkellemesebb és legüditőbb ital,

Budapesti főraktár: ERZSÉBET-KÖRUT 56.

Telefon összeköttetés.

Forrás-kezelőség Véghles-Szalatna,
(Zólyom vármegye)

Számos raktár a vidéken

(Szeged, Debreczen, Pozsony, Nagyvárad, Kassa stb.) — Kapható Budapesten és a vidéken minden fűszer- és ásványvizkereskedésben, ugyszintén minden szálloda és vendéglőben.

Véghleser VERA-QUELLE

das beste und billigste

**an Kohlensäure reichste
alkalische Sauerwasser.**

Kristallrein, färbt den Wein nicht, allein oder mit Wein, Cognac, wie auch mit Himbeersaft gemischt gehört dieses Wasser zu den angenehmsten und erfrischendsten Getränken.

Budapester Hauptniederlage: ELISABETH-RING
Nr. 56.

Telefon-Verbindung.

Quellen-Direction in Véghles-Szalatna
(Sohler Comit.)

Zahlreiche Niederlagen in der Provinz

(Szegedin, Debreczin, Pressburg, Gross-Wardein, Kaschau ect.) Zu haben in allen Mineralwasser-Handlungen in Budapest und der Provinz, wie auch in jedem Hotel und Gasthaus.

LUH. ERZSÉBET

Kitűnő gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést, tidit és élénkít.

Kizárólagos szállítók

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

Borivóknak, kik a bort savanyuvizekkel szedték, retik vegyíteni, mindenk előtt a

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legtisztább égvényes

SAVANYU-KUT

újánható. E víz közömbösíti a bor savát és az itálnak felette kellemetes, ingerlő mellékizt ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

MUSTÁR

eredeti francia

mód

5 kiló vételnél á 50 kr.

SENF

original französische

Art

bei 5 Kilo Abnahme á 50 kr.

MOCZNIK L.

conserv-mustárgyár

Budapest, VIII., Alföldi-utca 10. sz.

Wadlsteiner F. és Társa

Budapest, IV., Váci-utca 27.

Üveg, porcellán,
fayence és majolika

GYÁRI RAKTÁRA.

Szállodai, vendéglői, kávéházi és háztartási
berendezések,

*menyasszonyi kelengyék, fényüzési
cikkek, velencei csillárok és tükrök
stb. stb.,*

egyszerű és diszes kiállításban,
gyári áron.

Ujdonságok nagy választékban.

Christofle & Comp.

es. és k. udvari szállítók.

Legmagasabb kitüntetések minden kiállításon.

Magyarországi főraktár:

Wadlsteiner F. és társánál

Budapest, IV., Váci-utca 27.

Christofle a valódi ezüst **egyedüli pótléka.**

Szállodák, vendéglők, kávéházak, háztartások stb.
teljes berendezése.

Ujjá ezüstözés saját legjobbnak bizonyított rendszer szerint.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

cégtulajdonos **LÖWENSTEIN F. NÁNDOR**

Budapest, IV. ker., Eskü-tér (alapított 1864.)

ajánlja nagy raktárát

mindennemű bel- és külföldi sajtokban, hús, hal, főzelék és gyümölcs conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban, angol és francia különlegességeket, finom konyhák részére, finom főző bort: Madera, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktára az „Anglo Continential Thee-Association“-nak
legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rumok.

●●●●●●●● **KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.** ●●●●●●●●